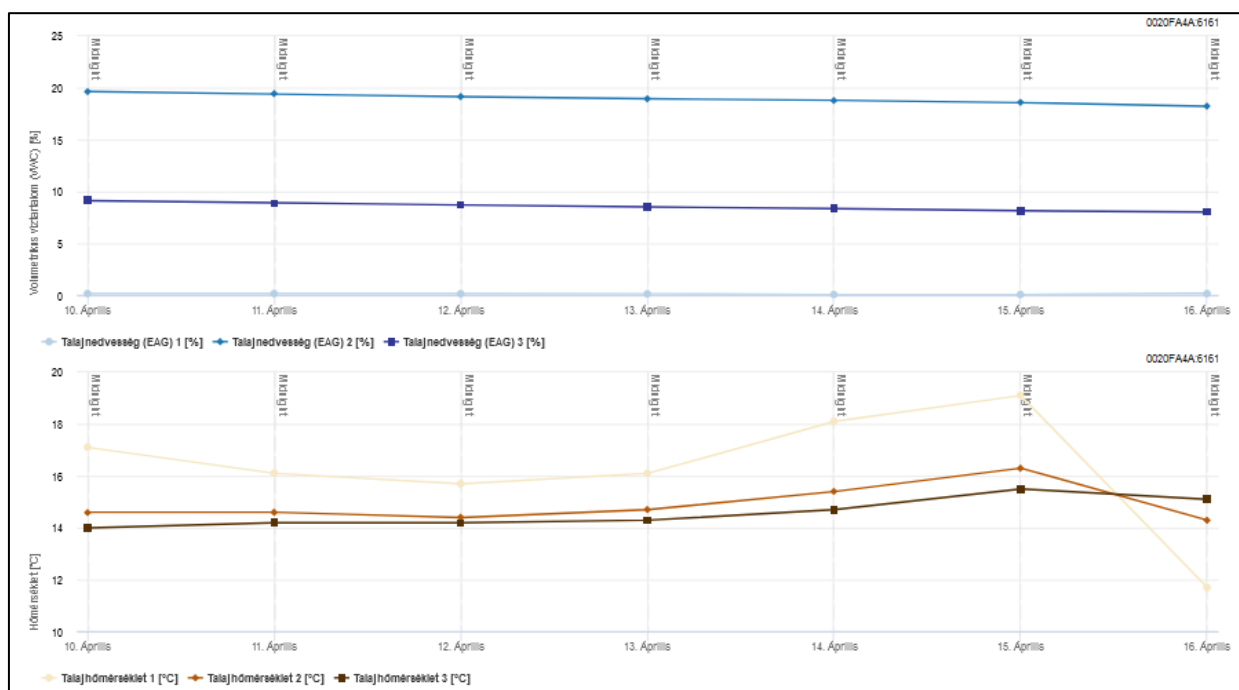

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

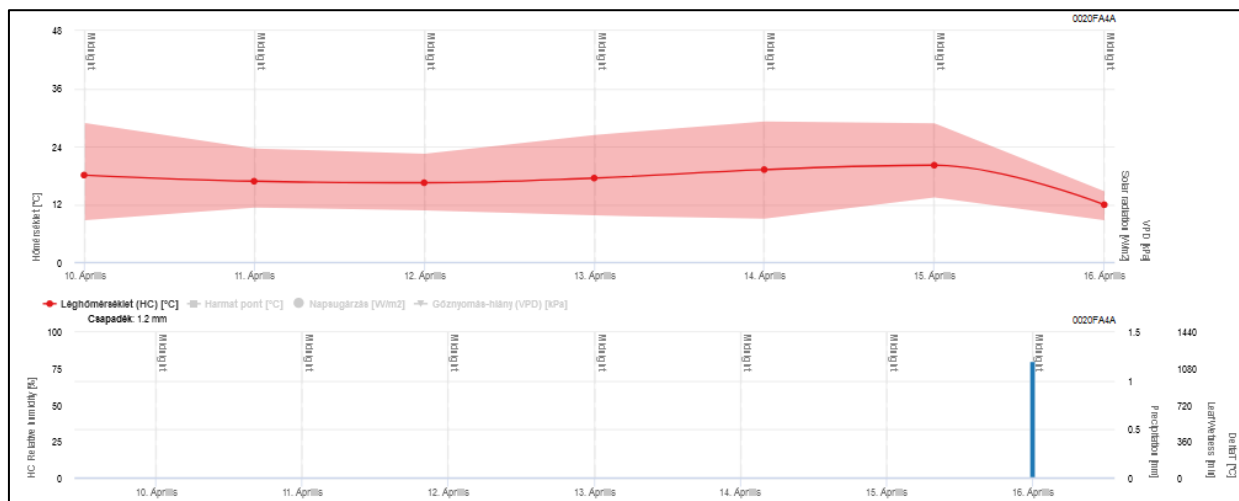
Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Az elmúlt héten is folytatódott az áprilisi nyár, a napi középhőmérséklet egész héten 20 °C körül alakult. Jelentős mennyiségű csapadék az elmúlt héten sem hullott, a talajok felső 15 cm-es rétege kiszáradt.

Az elmúlt 7 napban a talajnedvesség és hőmérséklet alakulása (10,15 cm) Debrecenben

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A hőmérséklet és a csapadékmennyiség alakulása az elmúlt 7 napban Debrecenben

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiai (16. hét)

Őszi búza: négy nódusz-zászlósvél megjelenése (BBCH 34-37)

Őszi árpa. zászlósvél kiterülése-levélhüvely felnyílása (BBCH 39-47)

Őszi káposztarepce: teljes virágzás-sziromhullás (BBCH 65-67)

Kukorica: magduzzadás kezdete-első levél megjelenése (BBCH 01-10)

Napraforgó: magduzzadás kezdete-szikleveles állapot (BBCH 01-10)

Lucerna: 40 cm hajtáshossz

Alma: teljes sziromhullás-5-10 mm-es gyümölcskezdemények (BBCH 69-71)

Őszibarack: gyümölcskötődés-05-10 mm-es gyümölcskezdemények (BBCH 70-71)

Polifág károsítók

A lucerna az őszi kalászos, illetve a repce a táblákon a mezei pocok (*Microtus arvalis*) fertőzöttség jellemzően közepes-gyenge. Erősebb fertőzöttséget csak a táblaszegélyekben, illetve az árokpartokon tapasztaltunk.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) megjelenését, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

A kelő napraforgó táblákon egyre jelentősebb a mezei nyúl (*Lepus europaeus*) kártétele, ami ellen jelenleg hatékony vadriasztó szer nem áll rendelkezésre.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi búzában

Az őszi búzában a lisztharmat (*Blumeria graminis*) a középső levélemeleten minden állományban megtalálható. A fertőzöttség mértéke változó, a fogékony állományokban előfordulnak közepesen fertőzött góccok. A felső levélzónában elkezdődött a lisztharmat lassú terjedése.

A vöröszrozsda (*Puccinia triticina*) fertőzöttség szórványos, jellemzően csak észlelési szinten van jelen. Az alacsony fertőzöttség és a kis mennyiségű fertőző anyag miatt egyelőre megyénkben nem kell a vöröszrozsda jelentős mértékű terjedésével számolni.

A sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) fertőzés egyelőre csak észlelési szinten van jelen, de a fogékony fajtákban a lassú terjedése megfigyelhető. Megyénkben a sárgarozsda jelentős felszaporodására már csak a fogékony fajtákban kell számítani.

Szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) számára kedvezett a hajnali, bőséges harmatképződés. A fertőzés a meleg szeles, száraz idő miatt megtorpant, de az elkövetkező hétre prognosztizált csapadékos, hűvös idő kedvezni fog a terjedéséhez. A fogékony fajtákban a fertőzés mértéke vélhetően jelentősen nőni fog.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi árpában

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) a középső és a felső levélemeleten is megtalálható, a fertőzöttség mértéke a jól fejlett dús állományokban már közepes, de előfordulnak erősen fertőzött foltok, táblarészek. A lisztharmat a zászlós levélen is megjelent, de egyelőre csak visszafogottan terjed.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) minden táblán előfordul, a fertőzöttség mértéke jellemzően gyenge, de prognosztizált csapadékos időjárás miatt a terjedése ismét be fog indulni.

Hálózatos levélfoltosság (*Drechslera teres*) tünete minden táblában megtalálható, a terjedése a prognosztizált időjárás miatt ismét be fog indulni.

Az őszi árpában az árpa sárga törpülés vírus (BYDV) foltokban, szinte minden táblán megtalálható. A tünetek az élettani betegségek miatt egyre kevésbé feltűnőek.

Állati kártevők

A vörösnakú árpabogár (*Lema melanopa*) kopulációja még tart, folyamatos a tojásrakás. A szokásosnál melegebb és szárazabb időjárás miatt a lerakott tojások zöme kiszáradt, elpusztult. Az extrém időjárás miatt még folyik a tojásrakás, ami miatt vélhetően elhúzódó lárvakelésre kell számítani.

A levéltetvek kolóniái szinte minden gabona táblán megtalálhatóak, a fertőzöttség egyelőre gyenge-közepes de a kedvező időjárás miatt a kolóniák gyors növekedése várható.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a kukoricában

A csapadékhiány miatt az elvetett állományok kelése heterogén, vontatott.

Az állati kártevők közül a kukoricabarkó (*Tanymecus dilaticollis*) kártétele néhány táblán már meghaladta a védekezési küszöbértéket. A barkó elleni védekezésre a szükséghelyzeti engedéllyel rendelkező Sumi Alfa 5 EC használható.

Barkó kártétel, Debrecen fotó: Nagy László

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a napraforgóban

A már kikelt napraforgóban helyenként jelentős a barkók kártétele, a napraforgóban a védekezésre a Kaiso EG használható, szintén szükséghelyzeti engedély alapján.

A kelő állományokban az idén is jelentős a mezei nyúl (*Lepus europaeus*) kártétel, mely ellen továbbra sem áll rendelkezésre megfelelő riasztó szer.

Őszi káposztarepce

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi káposztarepcében

A repcében a foma (*Phoma lingam*) levélfoltjai az alsó leveleken észlelési szinten minden állományban megtalálhatóak. A csapadékosra forduló időjárás miatt a szaporító képletek ismét aktiválódnak és a fertőzés lassú terjedésére kell számítani.

A repcefénybogár (*Meligethes aeneus*) az elmúlt hétvégi meleg időjárás hatására, tömegesen jelen volt a virágokon, virágzó állományokban a kártétele már nem volt jelentős.

A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) is megjelent a virágzatokon. A fertőzés mértéke átlagosnak mondható, de amennyiben a becőormányosok száma 1db/virágzat értéket eléri-meghaladja haladéktalanul el kell kezdeni ellene a védekezést.

A meleg napos idő miatt a bundásbogarak (*Epicometis hirta*) imágói tömegesen ellepték a virágzó táblákat és a virágokat károsítják. Szórványosan jelentős károkat okoznak, ezért indokolt ellene a védekezés.

Kertészeti növények:

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszibarackban

Az őszibarackban a hűvös, nedves tél végi időjárás miatt a tafrina (*Taphrina deformans*) szórványosan, alacsony-közepes fertőzési szinten megjelent. A tafrina fertőzés további terjedéséhez kedvezni fog a csapadékos, szeles időjárás.

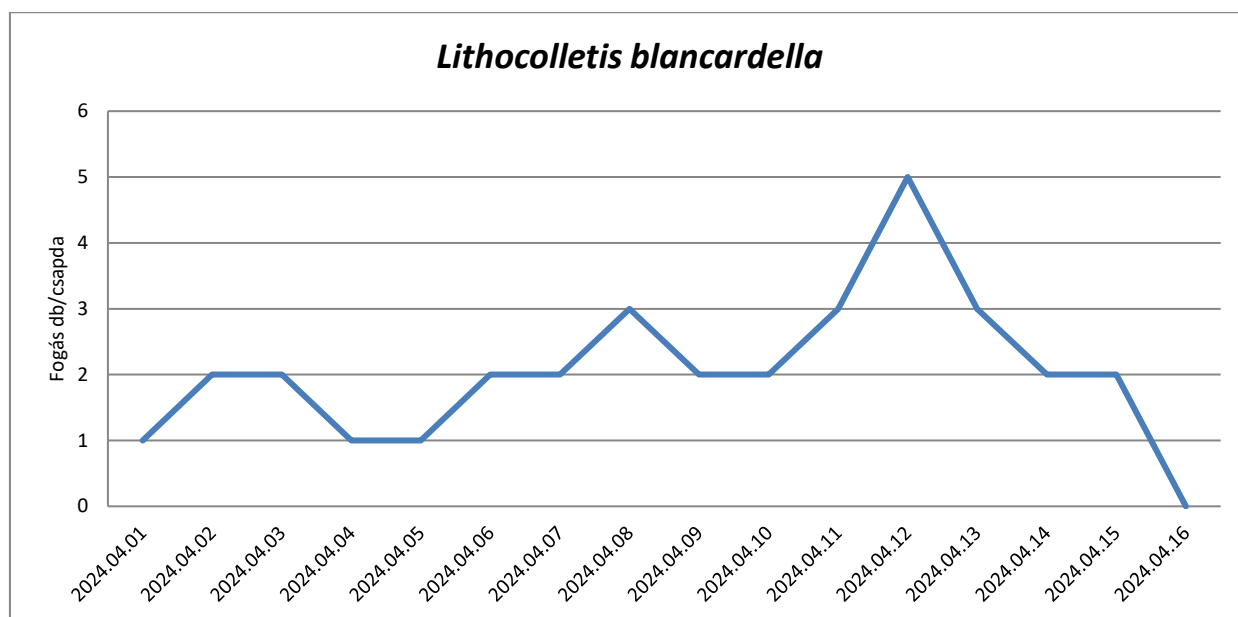
Az állományokba a levéltetű fertőzés folyamatosan nő.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az almában

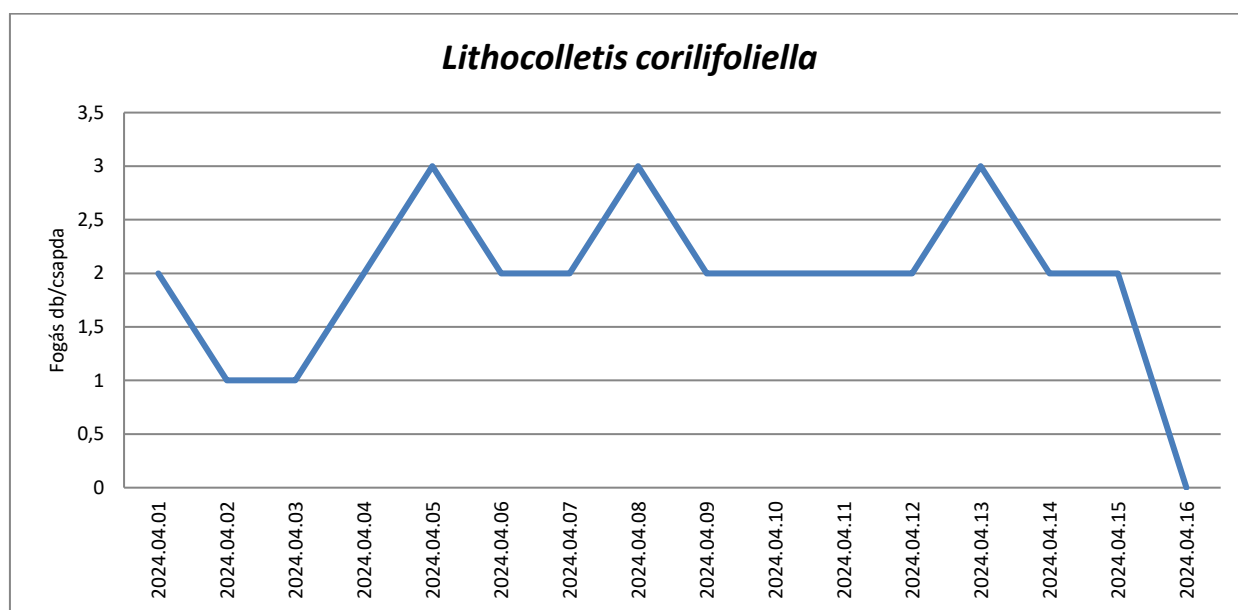
Az almában a lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) szekunder fertőzésének a dinamikus terjedése volt megfigyelhető. Az elkövetkező héten a terjedés jelentősen le fog lassulni.

A varasodás (*Venturia inaequalis*) konídiumai tömegesen szóródnak, a fertőzés egyelőre alacsony, de a jövő hétre prognosztizált csapadékos, szeles időjárás hatására a fertőzés mértéke és terjedés sebessége nőni fog.

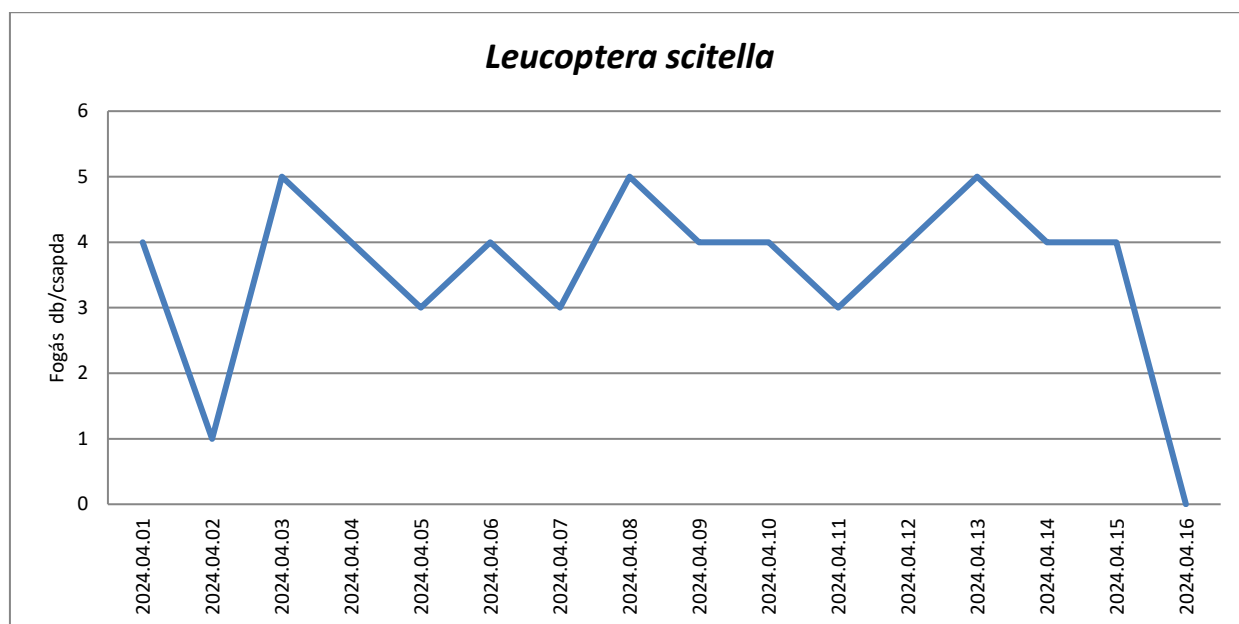
Az aknázó és sátoros molyok első nemzedékének a rajzása elérte a csúcst, a rajzás vélhetően elhúzódó lesz.

Almalevél-aknázómoly rajzása, Debrecen

Almalevél-sátorosmoly rajzása, Debrecen

Lombosfa fehérmoly rajzása, Debrecen

Debrecen, 2024.04.15